

REDAKCE / 30. 11. 2016

Filmaři se bojí ztráty digitálních děl, chtějí kopie na film

Filmaři a filmoví odborníci se obávají o budoucnost současných děl, která vznikají a jsou také archivována převážně na digitální záznam. Digitalizace pomáhá filmy, včetně historických, především zpřístupňovat. Pro uchování filmů by ale podle odborníků měly vznikat záložní kopie na klasickém filmovém pásu. Zejména pro nízkorozpočtové filmy je ale vytvoření archivní kopie velkou položkou v rozpočtu. Požadují, aby je podpořil stát, ideálně fond kinematografie při udílení dotací na vznik nových filmů. Upozornili na to zástupci Ateliérů Bonton Zlín v tiskové zprávě.

Zlínské ateliéry na své webové stránce propagují technologii Piql, která přenáší digitální data na fotosenzitivní film. Jsou zástupcem společnosti, která technologii vyvinula, pro Českou republiku.

Filmaři uvádějí příklad z Polska, kde ze zákona musejí producenti pořídit duplikátní negativ filmového díla na filmový materiál. „Polským producentům stát na tuto povinnost přispívá. U nás však takový model nefunguje a názor českých filmových producentů na to, zda by měl stát na archivaci filmů na filmové negativy přispívat, není jednotný,“ uvedla ředitelka společnosti Ateliéry Bonton Zlín Katarína Morvai. V ČR musejí producenti odevzdávat Národnímu filmovému archivu (NFA) kopie děl, takže vzniká další úložiště, jsou ale uchovávány v digitálním formátu.

„Problém to je, zabýváme se jím, nicméně fond má jen omezené možnosti, jak český film podporovat. Neuvažujeme nyní o tom, že bychom takto archivaci nových filmů podporovali,“ řekla ČTK ředitelka Státního fondu kinematografie Helena Bezděk Fraňková.

„Existuje mnoho způsobů uchování digitálních dat a NFA se po vzoru mnoha světových paměťových institucí rozhodl jít cestou jejich hybridního uložení v několika nezávislých kopiích, rozdílných jak technologicky, tak geografickým umístěním,“ uvedl vedoucí Digitální laboratoře NFA Jonáš Svatoš. „Od tvůrců a producentů současné audiovizie přijímáme jejich díla ve všech myslitelných podobách a v souladu s naším posláním zajistit jejich uchování pro budoucnost,“ doplnil.

Obavy o uchování filmů na digitálním nosiči mají odborníci na celém světě. Ideu, že digitalizace čehokoli je záchranou kulturního dědictví, někdy kritizují třeba i archiváři či knihovníci a historikové z dalších oborů. Pravděpodobnost ztráty digitálních dat a neschopnost data přečíst kvůli změně softwaru je podle nich velká.

Využívání digitálního záznamu práci filmařů zjednodušilo. Digitalizace ale nepředstavuje kvalitní archivaci filmové produkce. „Tento nedostatek se dnes překonává kontinuálním kopírováním a zálohováním informací ze starého média na nové v kombinaci s dalšími opatřeními. Nicméně riziko ztráty dat a především ztráty přístupu k nim to neřeší,“ uvedl ředitel Institutu intermédií na ČVUT Roman Berka.

Ověřená životnost filmového materiálu je podle autorů výzvy více než 100 let. Na základě dosavadních poznatků se celková životnost odhaduje na minimálně 250 let, u černobílých filmů 500 let.

Zdroj: ČTK